

På Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 13. november 2023 spurgte Kenneth Bak (C) om juridisk vurdering af kommunal underskudsgaranti til Hvidovre Bådlaug

NOTAT

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Politik og Ledelse

Sagsnr.: 23/28372

Doknr.: 215852/23

Dato: 11-12-2023

Spørgsmål

Kenneth Bak (C) ønsker at få en juridisk vurdering af, om det er muligt at tilbyde Hvidovre Bådlaug kommunal underskudsgaranti i forbindelse med genetablering af den ødelagte bådebro.

Svar

Da det drejer sig om en forening, hvis primære formål er at facilitere tildelingen af bådepladser til dens medlemmer, er der tale om en opgave, der ikke er underlagt kommunalt ansvar. Samtidig lægges det til grund, at støtte til etablering af en ny bådebro betragtes som værende ligestillet med anlægsstøtte.

Vedr. anlægsstøtte til en forening, der både varetager kommunale og ikke-kommunale opgaver vurderes det, at der ikke med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kan yde anlægsstøtte til Bådelaugget. Der lægges vægt på at anlægsstøtte til en privat aktør, der både varetager kommunale og ikke-kommunale opgaver, som udgangspunkt ikke kan øremærkes på en måde, der sikrer, at kommunens støtte hverken direkte eller indirekte tilflyder aktiviteter, som kommunen ikke lovligt kan støtte. Et eksempel på foreninger der kun varetager kommunale opgaver, er varetagelsen af de borgerrettede opgaver, herunder idræt, sundhed og andet der relaterer sig til velfærdsforvaltning.

Hvidovre Bådelaug har anmodet om et møde med administrationen, med henblik på at omdanne Bådelaugget til en folkeoplysende forening, der i modsætning til private foreninger, er berettiget til at modtage anlægsstøtte. Folkeoplysningsloven opstiller en række krav til foreninger, der tilbyder frivilligt, folkeoplysende foreningsarbejde, for eksempel idrætsforeninger:

- at foreningen er hjemmehørende i kommunen
- at foreningen som udgangspunkt er åben for alle
- at den har en ansvarlig bestyrelse
- at den er almennyttig, kontinuerlig og ikke-kommerciel

Begrundelse:

Det antages i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis, at en kommune eller en region som alternativ til selv at varetage en lovlig, kommunal henholdsvis regional opgave, under visse betingelser, herunder i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler, [...], kan yde støtte til en privatretlig organisationsform med henblik på den private varetagelse af kommunale henholdsvis regionale opgaver. Hvis den private virksomhed varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver, er det en forudsætning for den kommunale støtte, at støtten øremærkes til den kommunale opgave. Kommunen kan dog ikke yde støtte i form af anlægsstøtte, der normalt ikke kan øremærkes til alene at understøtte varetagelsen af den kommunale opgave. Kommunen skal sikre, at opgaven udføres efter samme regler for kommunens udførelse af opgaven, og føre tilsyn hermed.

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets udtalelse fremgår bl.a. følgende om ministeriets vurdering af spørgsmålet om rammerne for øremærkning af anlægsstøtte:

"Det er fast antaget i tilsynsmyndighedernes praksis og i den kommunaljuridiske litteratur, at anlægsstøtte som hovedregel ikke kan øremærkes [...] Det har som konsekvens, at kommuner ikke med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kan yde anlægsstøtte til private aktører, som varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig med Ankestyrelsen i, at det ikke er udelukket, at der vil kunne forekomme konkrete tilfælde i praksis, hvor kommuner – på baggrund af omstændighederne i den konkrete sag – vil være i stand til at sikre en sådan retlig og faktisk øremærkning af anlægsstøtte til private aktører, der både varetager kommunale og ikke-kommunale opgaver, at den kommunale støtte udelukkende ydes til lovlige kommunale opgaver.

Det er dog ministeriets opfattelse, at rammerne for en sådan øremærkning er ganske snævre.